

Hem>Rättsliga åtgärder>Europeisk civilrättslig atlas>Ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor Ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor

Finland

Artikel 17 - Information som görs tillgänglig för allmänheten

I Finland fastställs de skyddsåtgärder som avses i direktiv 2011/99/EU och förordning (EU) nr 606/2013 i lagen om besöksförbud (898/1998).

Lagen ger möjlighet att meddela ett besöksförbud för att avvärja brott mot liv, hälsa, frihet eller frid eller hot om sådant brott eller för avvärjande av annat allvarligt trakasserier. Om den som känner sig hotad och den mot vilken förbudet avses gälla stadigvarande bor i en gemensam bostad, kan besöksförbud meddelas för avvärjande av brott mot liv, hälsa eller frihet eller hot om sådant brott (*besöksförbud avseende gemensam bostad*).

Direktiv 2011/99/EU är tillämpligt på besöksförbud som meddelats i Finland om besöksförbudet har meddelats till följd av ett brott eller påstått brott. Om besöksförbudet inte rör ett av de brott som avses i direktivet omfattas det av förordning (EU) nr 606/2013.

På det sätt som närmare bestäms i avgörandet i ärendet får den som meddelats besöksförbud inte träffa den person som förbudet avses skydda eller på annat sätt kontakta denna eller göra försök därtill (*normalt besöksförbud*). Det är också förbjudet att följa efter och iaktta den person som förbudet avses skydda. En person som meddelats besöksförbud avseende gemensam bostad ska avlägsna sig från den gemensamma bostaden, och får inte återvända till den. Om det finns skäl att anta att ett besöksförbud inte är tillräckligt kan besöksförbudet utvidgas. I så fall gäller besöksförbudet också vistelse i närheten av den stadigvarande bostaden, fritidsbostaden, arbetsplatsen eller ett med dessa jämförbart särskilt angivet ställe där den person vistas som förbudet avses skydda (*utvidgat besöksförbud*). Besöksförbudet gäller emellertid inte kontakter för vilka det finns en saklig grund och som är uppenbart nödvändiga.

Nödvändiga kontakter bör helst anges redan i beslutet om besöksförbud.

Besöksförbud kan meddelas för högst ett år. Besöksförbud avseende gemensam bostad kan dock meddelas för högst tre månader. Förbudet träder i kraft när tingsrätten träffar avgörande om meddelande av besöksförbud. Avgörandet ska iaktas trots att ändring har sökts, om inte en högre domstol som behandlar ärendet bestämmer något annat. Ett besöksförbud kan förnyas. I så fall kan förbudet förnyas för högst två år. Ett besöksförbud avseende gemensam bostad kan dock förnyas för högst tre månader.

Besöksförbud får begäras av den person som känner sig hotad eller trakasserad. Besöksförbud får även begäras av en åklagar-, polis- eller socialmyndighet. Begäran kan vara skriftlig eller muntlig. Begäran kan vid behov kompletteras.

Ärenden som gäller besöksförbud avgörs av tingsrätten. Behörig är tingsrätten på den ort där den person som förbudet avses skydda har hemort eller där förbudet huvudsakligen avses bli tillämpat. Om den person mot vilken förbudet avses gälla är misstänkt för ett brott som kan vara av betydelse vid avgörande av ärendet som gäller besöksförbud är även den i brottmålet behöriga domstolen behörig att avgöra ärendet.

I förekommande fall gäller de straffprocessuella reglerna vid en domstolsförhandling i ett mål som rör ett besöksförbud. I finsk rättspraxis meddelas ett besöksförbud nästan utan undantag som en separat åtgärd som inte är knuten till prövningen av ett brottmål, även om ett besöksförbud enligt lagen även kan behandlas i samband med brottmål.

Besöksförbud kan meddelas om det finns grundad anledning att anta att den person mot vilken förbudet avses gälla kommer att begå brott mot den persons liv, hälsa, frihet eller frid som känner sig hotad eller på annat sätt allvarligt trakassera denna.

Besöksförbud avseende gemensam bostad kan meddelas, om den person mot vilken förbudet avses gälla genom hoteller, tidigare brott eller annat beteende ger anledning att anta att han eller hon sannolikt kommer att begå ett brott mot den persons liv, hälsa eller frihet som känner sig hotad och ett förbud inte är oskäligt med hänsyn till hur allvarligt det hotande brottet är, de i den gemensamma bostaden boende personernas förhållanden och andra omständigheter i saken.

Vid bedömningen av förutsättningarna för ett förbud ska man beakta de i saken delaktiga personernas förhållanden, arten av de brott eller de trakasserier som förekommit och om de har upprepats, samt sannolikheten för att den person mot vilken förbudet avses gälla kommer att fortsätta trakasseriera eller begå ett brott mot den person som känner sig hotad.

Besöksförbud kan även meddelas tillfälligt. Beslut om tillfälligt besöksförbud fattas av en anhållningsberättigad tjänsteman. Den anhållningsberättigade tjänstemannen ska utan dröjsmål och senast inom tre dygn efter sitt beslut om tillfälligt besöksförbud tillställa tingsrätten sitt beslut.

De som har del i ett ärende som gäller besöksförbud svarar i princip själva för sina kostnader i ärendet. Om vägande skäl föreligger kan den som har del i saken emellertid av domstolen åläggas att helt eller delvis betala motpartens skäliga rättegångskostnader. Ingen domstolsavgift tas ut.

Parterna har rätt till advokat, och har även rätt till gratis rättshjälp om villkoren i rättshjälplagen (257/2002) är uppfyllda.

Domstolen ska omedelbart föra in en dom som meddelar, upphäver eller ändrar ett besöksförbud i polisens datorsystem.

Sökanden, den person som förbudet avses skydda samt den person mot vilken förbudet avses gälla ska underrättas om domen. Domen ska på ett kontrollerbart sätt delges den person som har meddelats besöksförbud, om inte domen har avkunnats eller meddelats i denna persons närvaro.

Polisen övervakar verkställighet av besöksförbud.

Brott mot besöksförbud är straffbart enligt 16 kap. 9 a § i strafflagen (39/1889).

Artikel 18 a(i) - vilka myndigheter som är behöriga att meddela skyddsåtgärder och utfärda intyg i enlighet med artikel 5

Domstolar som är behöriga att meddela skyddsåtgärder

Allmänna domstolar (tingsrätter, hovrätter, Högsta domstolen)

Domstolar som är behöriga att utfärda intyg i enlighet med artikel 5

Allmänna domstolar (tingsrätter, hovrätter, Högsta domstolen)

Intyget utfärdas av den domstol som meddelade den skyddsåtgärd som omfattas av förordningens tillämpningsområde och som avses i lagen om besöksförbud (898/1998).

Intyget utfärdas i enlighet med artiklarna 5–7 i förordningen. Den person som är orsak till fara underrättas om intyget i enlighet med artikel 8 i förordningen och 5 § i lagen (227/2015) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor.

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/sv/index.html>

Artikel 18 a(ii) - de myndigheter inför vilka en skyddsåtgärd som meddelats i en annan medlemsstat ska åberopas och/eller som är behöriga att verkställa en sådan åtgärd

Helsingfors tingsrätt

Kontaktuppgifter: <http://www.oikeus.fi/karajaoikeudet/helsinginkarajaoikeus/sv/index.html>

En skyddsåtgärd som meddelas i en annan medlemsstat erkänns i Finland i enlighet med artikel 4.1 i förordningen utan att något särskilt förfarande behöver användas, i med artikel 4 § i lagen (227/2015) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor. En sådan skyddsåtgärd förs in i det register som avses i 15 § i lagen om besöksförbud (898/1998) på samma sätt som ett besöksförbud som meddelats i Finland.

Artikel 18 a(III) - vilka myndigheter som är behöriga att justera skyddsåtgärder i enlighet med artikel 11.1

Helsingfors tingsrätt

Kontaktuppgifter: <http://www.oikeus.fi/karajaoikeudet/helsinginkarajaoikeus/sv/index.html>

En justering av en skyddsåtgärd görs på det sätt som anges i artikel 11 i förordningen i enlighet med det skriftliga förfarande som avses i 3 § i lagen (227/2015) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor.

Artikel 18 a(IV) - till vilka domstolar en ansökan om att vägra erkännande och, i förekommande fall, verkställighet ska lämnas in i enlighet med artikel 13

Helsingfors tingsrätt

Kontaktuppgifter: <http://www.oikeus.fi/karajaoikeudet/helsinginkarajaoikeus/sv/index.html>

Erkännande eller verkställighet av domen får vägras i enlighet med artikel 13 i förordningen, i enlighet med det skriftliga förfarande som avses i 3 § i lagen (227/2015) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor.

Artikel 18 b - vilket eller vilka språk som godtas för de översättningar som avses i artikel 16.1

De språk som godtas är finska, svenska och engelska. Ett intyg som utfärdats på ett annat språk kan också godtas, om det inte föreligger något hinder för att godta detta.

Senaste uppdatering: 16/08/2019

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.